

Sygn. akt III KZ 34/17

POSTANOWIENIE

Dnia 12 lipca 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Kazimierz Klugiewicz

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu,
w dniu 12 lipca 2017 r.,
w sprawie **R.L.**,
skazanego z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k.,
zażalenia skazanego,
na zarządzenie upoważnionego Sędziego Sądu Okręgowego w W.,
z dnia 30 maja 2017 r., sygn. akt II WKK (...),
o odmowie przyjęcia kasacji

postanowił:

uchylić zaskarżone zarządzenie.

UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w W. z dnia 8 grudnia 2015 r., sygn. akt II K (...), utrzymanym w mocy wyrokiem Sądu Okręgowego w W. z dnia 4 października 2016 r., sygn. akt II Ka (...), R.L. został skazany za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 2 lat i 10 miesięcy pozbawienia wolności.

W dniu 14 października 2016 r. skazany R.L. złożył do Sądu Okręgowego w W. wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku Sądu odwoławczego oraz o wyznaczenie obrońcy z urzędu celem sporządzenia kasacji.

Zarządzeniem z dnia 13 lutego 2017 r., sygn. akt II WKK (...), upoważniony Sędzia Sądu Okręgowego w W. wyznaczył skazanemu obrońcę z urzędu do ewentualnego sporządzenia kasacji, który to obrońca w dniu 15 marca 2017 r.

poinformował o niestwierdzeniu podstaw do sporządzenia i wniesienia w sprawie kasacji.

Pismem z dnia 21 marca 2017 r. Sąd Okręgowy w W. poinformował skazanego, że wyznaczony mu obrońca z urzędu nie znalazł podstaw do sporządzenia kasacji, w związku z czym zobowiązano skazanego do złożenia kasacji sporządzonej i podpisanej przez obrońcę z wyboru oraz opłacenia jej w kwocie 450 zł w terminie 30 dni od otrzymania pisma pod rygorem odmowy przyjęcia pisma.

Zarządzeniem z dnia 16 maja 2017 r., sygn. akt II WKK (...), upoważniony Sędzia Sądu Okręgowego w W. na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 93 § 2 k.p.k. odmówił przyjęcia kasacji od wyroku Sądu Okręgowego w W. z dnia 4 października 2016 r. w sprawie II Ka (...) po stwierdzeniu, że braki formalne (brak kasacji sporządzonej przez adwokata) nie zostały usunięte.

Zażalenie na powyższe zarządzenie wniósł skazany R.L..

Sąd Najwyższy rozważył, co następuje.

Zażalenie skazanego odniosło ten skutek, że spowodowało uchylenie zaskarżonego orzeczenia, bez potrzeby wydawania jednak orzeczenia następczego.

Stosownie do treści art. 526 § 2 k.p.k., jeżeli kasacja nie pochodzi od prokuratora, Ministra Sprawiedliwości - Prokuratora Generalnego, Rzecznika Praw Obywatelskich albo Rzecznika Praw Dziecka, to powinna zostać sporządzona i podpisana przez obrońcę lub pełnomocnika będącego adwokatem lub radcą prawnym. W związku z tym osobista kasacja skazanego nie realizuje wskazanego wyżej przymusu adwokacko-radcowskiego, a zatem obciążona jest brakiem formalnym, który uniemożliwia nadanie jej biegu, niezależnie od faktu, czy autor zachował termin do jej wniesienia. Tego rodzaju stanowisko jest w zasadzie jednolite i – jak się wydaje – podzielono je również w uzasadnieniu zaskarżonego zarządzenia. Zauważyć jednak trzeba, że przedmiotem rozstrzygnięcia o przyjęciu lub odmowie przyjęcia środka zaskarżenia może być tylko ten środek, który został wniesiony. Nie można wszak przyjąć bądź odmówić przyjęcia "skargi kasacyjnej nieistniejącej", tj. kasacji, która nie została w ogóle wniesiona (*zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 2 października 2002 r., III KZ 39/02, LEX nr 55543*).

Odmienne postępowano jednak w niniejszej sprawie, w której upoważniony sędzia odmówił przyjęcia kasacji, pomimo iż taki środek w ogóle nie został wniesiony. Jak wskazano bowiem powyżej, skazany w dniu 14 października 2016 r. złożył wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu celem sporządzenia kasacji, a nie samą kasację. W tej zaś sytuacji zarówno wydanie zarządzenia o odmowie przyjęcia kasacji, jak i w konsekwencji tego przyjęcie przedstawionego Sądowi Najwyższemu zażalenia było bezprzedmiotowe. Skoro jednak postępowano odmiennie, tzn. wydano zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji, której *de facto* nie złożono, to zachodzi konieczność wyeliminowania tego rodzaju błędnego zarządzenia, bez potrzeby wydawania jakiegokolwiek orzeczenia następczego.

Niezależnie od powyższego zwrócić należy uwagę na jeszcze jedną, nader istotną okoliczność. Zgodnie z art. 40 § 3 k.p.k., sędzia, który brał udział w wydaniu orzeczenia zaskarżonego w trybie kasacji, nie może orzekać „co do tej kasacji”. W orzecznictwie Sądu Najwyższego podkreślano natomiast, że zakaz ten nie jest ograniczony do oceny merytorycznej zasadności kasacji, lecz odnosi się do wszystkich rozstrzygnięć, które dotyczą formalnych warunków jej dopuszczalności i których skutkiem może być niedopuszczenie do merytorycznego rozpoznania kasacji (zob. *m.in. postanowienia SN: z dnia 12 października 2006 r., III KZ 60/06, R-OSNKW 2006, poz. 1946; z dnia 21 czerwca 2007 r., III KZ 42/07, R-OSNKW 2007, poz. 1395; z dnia 17 stycznia 2017 r., II KZ 48/16, LEX nr 2188627; 24 sierpnia 2016 r., IV KZ 38/16, LEX nr 2151441*). Niewątpliwie do katalogu tych rozstrzygnięć zaliczyć należy także i odmowę przyjęcia kasacji od wyroku Sądu odwoławczego. W przedmiotowej sprawie zarządzenie o odmowie przyjęcia kasacji zostało wydane przez sędziego Sądu Okręgowego, który – jak wynika z treści wyroku, od którego miała zostać wniesiona kasacja – zasiadał także w składzie orzekającym w Sądzie Okręgowym w W. w sprawie R.L. o sygn. akt II Ka (...). Okoliczność ta nie ma jednak w przedmiotowej sprawie decydującego znaczenia, skoro – jak ustalono – w sprawie w ogóle nie wniesiono skargi kasacyjnej, a jedynie wniosek o wyznaczenie obrońcy z urzędu.

Mając na względzie powyższe Sąd Najwyższy uchylił zaskarżone zarządzenie.

